

Ч:2

На правах рукопису

ЧОДІВСЬКО (СІЛЮДІВО)

ВІСНИК ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙ І ЗВЯЗКУ
УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Виходить що-два тижні

ДІАГІДЕК

10 березня 1947.

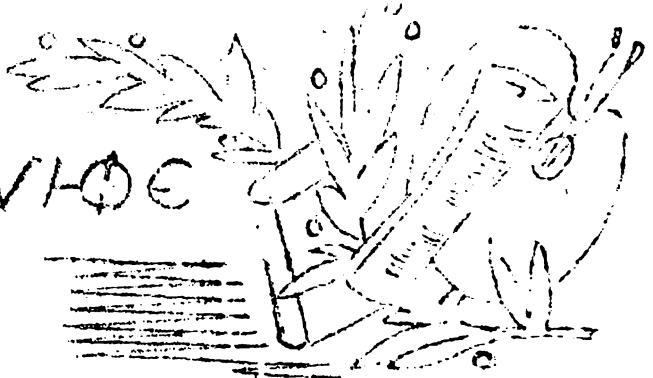
З М І С Т

Культ, що об'єднує націю	I стр.
Критика, лайка, пам'віль	5
М.Марська: Лист до приятелів	9
Кардинал Інніцер до українців на еміграції	II
Куди, коли і як? / Канада/	12
З української преси /" За успокоення пристрастей	14
Міжнародна опіка над Д-П:	
Комітет оборони втікачів в Англії	15
Сесія Міжн. Організації для втіка- чів у Женеві	16
Канадійська Комісія Допомоги українським втікачам	17
Ше про примусову депатріацію	17
ДП будуть вишколювані	17
Радянські Репатріаційні Місії	18
Польська Репатріаційна Місія	18
На чужині: Серед нас і про нас	19
Два тижні у світі	20
З останньої хвилини	21

x x x

x

КУЛЬТ
ЩО СВІДЧИТЬ
НАЦІЮ

Розсіяні буквально по всьому земному гльобі, розпорощені в усіх частинах світу члени української нації тямлять, що рік річно березень є "Півченковим місяцем", і коли тільки денебудь існує який гурток свідомих українців - вони власно товують оходники, що на них вшановують великого Тараса незлім тихим словом. Без організаційного зв'язку, не знаючи навіть одні про одних, без жодної спільної керми, без жодного морального натиску згори, стихійно, виключно з власного імпульсу, з внутрішнього гону, з почуття пристойності у відношенні до національного поета, до рідної культури й до себе самих - воі живі, мертві й ненароджені на землі сущі українці об'єднуються в одну духову громаду культом Тараса Півченка. Незбагненим, містичним культом, небувалим в історії народів і без паралелі в сучасному світі, культом на тлі якого постати Півченка виростає до розмірів велетня, монопольного властилена душ міліонів, чародійного мага, що чудотворним своїм словом і свою особою, як предметом культу, спає міліони одиниць в один могутній моноліт нації.

Тайна цього культу є від кілька десяти років предметом міркувань істориків українського письменства, серед яких "Півченкологи" становлять дуже поважну окрему групу. Тайну цього культу намагаються також злагодити історики української по-

літичної лумки й соціологи, що за відповідю сягають аж до нетр народньої психе, що формується і під впливом соціального складу нації і процесів її історичного розвитку і впливів економіки і - на неостанньому місці - під впливом рідної географії і рідної природи. При розгадуванні загадки, у чому саме така сила Шевченкового слова, що гора об'єднує всю націю, відпало вже нерозумне порівнювання Шевченка з літературними геніями інших народів на тему "хто з них більший"? Давно вже стало ясно, що річ зовсім не в письменницькому хисті поета, у літературній вартооті поем за німецьким філософським критерієм "an und für sich" - у вартості - "самій для себе", у відірванні від усіх інших вартостей, тільки саме у найтіонішій і нерозривній спільноті з усіми ж вартостями українського минулого й сучасного, пережитих терпінь і майбутніх перспектив. Данте й Петрарка, Шекспір, Байрон і Шеллі, Віктор Гюго і Молієр, Міцкевич, Словашкий і Красінський, Петефі, Пушкін і Лермонтов -- це все безумовно титани духа, світочі світової поезії і - безумовно - чудові знавці луші своїх народів, що завдячують їм збагачення рідної культури безцінними скарбами. Проте ні про одного з них не можна сказати, що, гін у такій мірі, як Шевченко в українській нації, був пробудником і виховником у свому народі: в італійців, англійців, французаів, німців, поляків чи росіян. Мало того: про ніодного діяча в історії людства не можна сказати, що був таким духовним батьком свого народу, як Шевченко був і є духовним батьком народу українського.

Звичайно, чи мало причинився до культу Тараса Шевченка факт, що національне відродження українців розпочалося не від якогось політичного перевороту, від революційного зрушу, від виграної битви, від виступу дипломатів чи хочби ж віть від навчання філософів, лише від літературного відродження, від " Енеїди " Котляревського на сході і від " Русланки Дністрової " Шашкевича на заході. Слово породило в українській нації діло й таким пламенним словом був Шевченковий " Кобзар ". До культу Шевченка причинилося і його селянське походження, його кріпацтво, з якого він зумів у овому короткому житті піднести на вершини творчости: він став живим символом того селянського народу, що втратив усю свою колишню провідну верству та зберіг саме у сірій масі кріпацького проостолюддя не тільки вітальну силу, з якої виросла згодом нова провідна верства, але й потенціал духа, що отруонув аморфною масою і перетворив її в модерну націю. Особиста мартирологія Шевченка - це мартирологія української нації.

На культ Тараса склалась і тематика його творів, що звязала українське сучасне з минулим і руба поставила питання " хто ми і чиї ми діти ". До культу Шевченка причинилаось чудова форма його віршів, овіяна чаром романтики, і та тайна, що є власністю кожного великого проповідника, що пориває за собою слухачів. Безліч причин склалося на те, що цей культ такий, яким він сьогодні є. Але сьогодні втратили вже значення вої причини того культу. Важний сам факт його існування і його наолідки.

Найяскініше у культи Тараса Шевченка є саме його всеза-

гальність. Тарасові Шевченкові покланяються комуністи й націоналіоти, ліберали й клерикали, націонал - демократи й соціалісти, православні й католики, чоловіки й жінки, старі й молоді, люди різного віку й пола, різного світогляду та різного релігійного вірування, вої ті, що їх єднає I/ спільна рідна мова, 2/ спільнє історичне минуле і 3/ спільча рідна територія. Про те цих трьох механічних спільнот ще замало, щоб вони творили з етнічного масиву націю. Треба ще одомости овоєї спільноти, треба ємоціонального, абстрактного чинника, яким є почування: любов рідної мови, любов рідного історичного минулого і любов рідного краю. І культ Шевченка власне є одним із найбільш проречистих назверхніх доказів на існування цієї нації. Во в культи Шевченка об'єднуються всі ті, що їх предки становили вже лімп "німий етнічний масив" що ожив і "промовив", коли ніхто інший, як саме Тарас Шевченко дунув у нього душу.

Для українців, що опинилися поза рідною територією, культ Тараса Шевченка ще близчій, рідніший і важніший, аніж їхнім браттям і сестрам на рідній землі. Во ж найперша й найдавніша ціль еміграції - зараз після забезпеки собі нової можливості жити - це збереження зг"язку духа з рідним краєм ! Який може бути кращий виклик цього духовного зг"язку, як не спільний дозвінний поклін тому самому духогому батькові всіх його дітей: їх там - і нас тут ! І тому поклоняючи юму сьогодні, ми поклоняємось не тільки безсмертним його тінням, але й ланам широкополим і степам і кручам і садкам вишневим і рівам річкам і горам України, українській чорній землиці, рясно наповній кроп"ю її синів і ворогів, і духам, що в її нутрі закляті, і Генієві, що все українство окутує своїми крилами .

Критика, чайка, пашквиль

До проблеми відповідальності за життя і змін слово

Коли читати деякі українські емігрантські часописи, та ще й спеціальні їх рубрики, то можна б прийти до сумного висновку, що вісі українські емігранти розжерті одні на одних як звірі; що половина емігрантів - це злодії громадського добра, друга половина - це тихі спільники або протектори злодіїв, а тільки одиниці, що їх на пальцях порахувати - люди чесні й праведні, себто ті, що кидають на всю ту банду громи; що, врешті, вся українська еміграція потапає у моральному прокладі, а в переді цього аморального хороволу йде українська емігрантська молодь. Тимчасом фактам є, що воя ідеологічно - політична мишодраківка внутрі тепершньої української еміграції отрашенне роздута саме згаданою частиною емігрантської преси, бо поруч із безумовно існуючою крізьою української політичної думки - процес її оздоровлення і хреста - лізації йде по лінії позитивній, внутрішні різниці полягають у великій мірі на непорозумінні й вони ні трохи не школять, щоб на громадському відтинку українські емігранти різник переконань дружньо співпрацювали. Нема вже найменшого сумніву, що близько дворічний біляно праці української еміграції виказує по стороні активів де-де більші й поважніші позиції, як по стороні пасивів. Вказати б хочби на організаційні і культурно - освітні обсяги! Нема ніякого сумніву, що мораль української еміграції в цілості стоїть надзвичайно високо, а коли й трапляються окремі прикінчні винятки, то це дійсно

винятки, при чому зокрема не можна взагалі говорити про злодійства, тільки найвище про дрібні крадіжки, як вияв безхрактерності людей, ласих іменно на дрібниці. Коли подивимось на деякі цілі повоєнні чужинецькі громадянства та порівняємо їх образ із образом української еміграції, коли водночас візьмемо під увагу безмір трагедії, що їх уже пережила українська еміграція, і трагічні умовини, в яких далі живе в майбутній українська еміграція, то радше з подивом, а не з приєздом, треба ставитись до здорового інотинкут української еміграції, до її живучості і тугости.

Може дехто скаже, що це притаманний українцям гін до самобичування каже згаданій частині української преси так не правильно ставитись до нашої дійсності і самій грati в ній ролю не чинника злагоди внутрішніх суперечок, а їх загострювання. Може теж дехто скаже, що це вибачливий, а то похвальній темперамент критиків різних суспільних явищ і подій каже критиці бути особливо гострою. Нам здається, що причина лежить деінде. Кожне діло роблять люди і тільки люди за них відповідальні. Лихо в тому що не на всі одиниці, в руках яких опинилися органи преси української еміграції, здають собі справу з тієї відповідальної ролі, до якої ця преса покликана, з цієї місії, що її вони мають виконувати. І що вони не мають власне почуття міри, почуття поміркованості, що не юрисдикція відзначатись друковане слово.

Критика є свобідний вияв думки - це не тільки привілей, але обовязок. Не признавати критики і цуратися свобідної виміни думок - це практика лише тоталітарних систем, що в пресі вбачає засіб власної пропаганди, а не засіб грамадської кри-

тики. Але коли преса переступає межі здорової критики і полеміки, що мусить зеотись виключно лише у принятих у всьому культурному світі прийомах, то критика переотає бути критикою, а стає лайкою. Коли ж критика не спирається на правдивих, тільки на уявних фактах, видуманих або непровірених, некритично повторюваних за невідповідальними одиницями, то це вже й не лайка, а публична клевета, це погано викривлювані образ дійсності, відомий у літературі під назвою пашквілю. І тоді, коли пристойна полеміка та прилюдна критика є наокрізь здоровим, творчим проявлом громадського життя, то лайка і пашквіль затроюють його і морально розкладають.

Ширити непровірні сплітки про особи й установи / організації, лаятись словом чи друком, ображувати чи кричлити, хочби без злоби і несвідомо, але легкодушно, це один із найприрішніх проявів легковаження принципів християнської моралі, які мусять обовязувати в усіх ділянках громадського життя і греко-мадської роботи. Коли ми вимагаємо, щоб цієї громадської моралі трималися наші діячі на всіх громадських становищах, особливо на керівних постах, коли вимагаємо, щоб вони мали почуття відповідальности за свої діла, то тим паче треба вимагати цього від пресовиків, щоб усі вони мали почуття відповідальності за писане слово.

На первеликий жаль, навіть деякі великі часописи української еміграції в Німеччині легковажать собі цей імператив і то без уваги на свій політичний напрямок. Від бациль цієї недуги не зовсім вільна й українська еміграція в Австрії, хоч може у нас вона проявляється радше на громадському як на політичному секторі. Голос протесту проти такого жалюгідного явища, що ми

Іого передруковуємо на дальших сторінках " Вісника ", є надзвичайно відрядним доказом, що люди з різних ідеологічних та борів бунтуються вже проти безвідповіальної критики і пашкільної полеміки.

І ми віримо, що вона закінчиться, віримо, що вона є тільки одним із нездорових проявів нездорового емігрантського життя. Чим швидше це станеться - тим краще, навіть і для самих випадкових, самозваних і справду поганих Катонів громадської моралі.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ШЕВЧЕНКОВІ СВЯТА В АВСТРІЇ.

З нагоди Шевченкових днів старанням Відділу Культурно-Освітньої Праці УЦДО український хор " Ватра " під диригентурою проф. Л. Туркевича відбуде артистичне турне по Австрії. Концерти відбудуться:

8	березня	Інобruk
9	"	Цель ам Сее
II, I2, I4	"	Зальцбург
I5	"	Брегенц
I7, I8	"	Стирія
23	"	Ландек
25	"	Куфштайн
29, 30, 31	"	Каринтія
2	квітня	Лінц

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

М. МАДСЬКА

Лист до брата Ганів

Расамперед два слова про обстановку: великий, спустошений, наповнений людьми готель у Тиролі, Fohn що буше за вікнами, скупий вогонь з ріща, принесеного ввечері з близького лісу, за мною фатальний Сан Мартін*, замкою снігом заметені бараки, де мусіла залишити стареньку маму і сім'ю, впереді захід, як близький і все ж, ще такий далений міраж, і між ним і меню ще цілі гори труднощів і перешкод.

Усе те біксую на тоб Ви могли конкретніше подумати про мене, читаючи цього листа. Нічо бо мене не мучить так, як те, що люди, а зокрема всі ми, назначені, як клеймо, двома буквами, втрачаємо де-далі почуття дійсності, яка нас оточує, губимо змогу бачити ножілля, отаємо глухі й оліпі на природу. Так і я, ойлою устідомлюю цю дійсність і передаю Вам її скончаний образ, останками змоги бачити й передавати, що мені залишилося.

Свіжість відчування! О, яка велика вона була в мене, у нас всіх, юді, на початку вітни, і як витерлася на ~~ніших~~ емігрантських дорогах, як зялозилася в таборах, як отупила від безнастного гонення! Чи не боитеся і Ви, так як я, що ми станемо, а може й стаємо вже якими автоматаами? Автоматами, що ходять, кlopочуться, ідуть, навіть сміються, проте все це якось поберхово, штучно.

Інколи хотілось би зразити себе самих глибоко, аж до самого дна сколихнути сонне плеоо. Та щось стримує, щось хватав за руку: стривій, не виникні сили, що може знищити і тебе. Адже ж ти знаєш, скільки страшних переживань, скільки призваво - болючих спогадів ватаєні під цим назверхнім спокоєм.

І ми спиняємося, і знову ходимо, кlopочемося, сміємося на-че у півоні - чи не стане він справжнім сном, отупінням?

Передімною лист, що я писала Вам саме рік тому, лист, що залишився небисланым. О, як багато змінилося з того часу! Там я мріяла про нові береги, ми напевно причалимо до них, хоч воно ще далеко, я обіцювала Вам і собі надавати тепла і захисності тимчасовим житлам, погідністю розязнювати обдерти бараки, усмішкою зустрічати проминущі турботи. А тепер?

Ні, ми вже не віrimo в ці далекі береги, в ті тимчасові другі батьківщини, що мають, принявши нас всіх разом, викрасти з нас нові сили і, помноживши їх у праці, повернути нас потім - колись - батьківщині. Кожен з нас шукає собі якогось кутка, де міг би після далекої мандрівки розправити рості, а потім забратися до будьякої праці - на хліб наоущний. Ми, як цілість, як українська стихійна еміграція, переотанемо іонувати. Чи Ваш це не тривожить? Чи все не кричить у Вас, як у

* У Карантії, англійська омуга.

мені, за загубленими силами, за тим потенціялом, що був у нас, потенціял великої і зовоі не найгіршої, активної частини українського народу? Я поїду зачепити їх на Заході, Ви розбрилися, хто в Париж, хто в Рим, хто в Нью-Йорк. Ами, як ціле, вчоратні й сьогоднішні мешканці таборів, що з туюю виглядають звістки пор нові пристані - ми поволі розпливемося, розлізмося, перестанем існувати, як величина, що має свою рубрику в біляної нації.

Думаю, не можу забути, про тих молодих хлопців, що заликають зуби в таборах, думаю про тих зрілих чоловіків, що залишили заможні господарства й сім'ї і, звоячи каміння у Карантії, згадують свою плідну, на поталу залишену землю. Думаю про тих жінок, що приводять на світ чудових дітей - справді, які чудові діти родяться в Св. Мартині! /і не знають самі, куди порезуть їх і на яке. Про тих старих, що пішли в світ - за очі за молодими й поневіряються, аж поки не помрутъ і не опочинуть, ще може в неприхильній австрійській землі, не бачиши виходу для своїх дітей.

Знаю в Св. Мартині господаря зі Станіславівщини, що попав на еміграцію випадково, як багато інших, забраний мадярами з села разом з кінами. Кожен вечір, нарізвавши нам дрови, він довго сидів у нашій кімнатці, чекаючи нагоди порозмовляти про жінку, дгое діток, про працю на власному шматку землі.

Чи такі, як він змаргаються, вияловіють і згинуть на чужині, погні тути за рідною землею, не бачучи поза нею жодної іншої цілі в житті й жодної можливості жити? Чи може іхня селянська тугість поможе їм зберегти себе перед чужого моря фізично й духовно та створити серед нього острівці з підмінками атмосфери українського села, що стає для них тимближчим і нерідкінішим, чим вони від нього даліші?

Прибувши рік тому з Відня до малого табору в Карантії, замежкалої майже виключно селянами / інтелігенції налічував табір небільше 5 відст. / я зразу попала була в саму їх гущу. Спочатку мене вражали грубі слова за тонесенькими стінками, мене лякали навіть при зустрічах окремі похмурі обличчя. Але поволі я отала приолучатись до розмов, до пісень, до настрою, придивлятись до їхнього життя, і - мій настрій основно змінився.

Бачили Ви коли імітацію селянської хати в бараку, з мисниками, образами святих, рушниками на стінах? Так було в таборі Пікольо, поки він розплився в санмартіновському кітлі. Майдан посеред табору обведений соняшниками, а увечорі - які пісні! Вся стрілецька слава повставала в ці тихі, теплі вечорі, вся туга степу промовляла до заолуханих з темряви гір, до зірок, що світять і там над батьківщиною, а оце вірце спинилося на мить, хтось бо з вікна бараку тужно затягнув давню - давню піоню, що співав мій батько, піоню з Вережанщини:

Ой під лісом, тай під Лебедином
курилася доріженська димом.....

Ні, я не можу забути тих людей, що залишилися за мною, у таборі, я не знайду ніде на світі спокою, знаючи, що вони там непевні свого завтра, з туюю і тривогою в серці чекають, що з ними зроблять. У них в крові ще інотинкт рідної землі, інотинкт плідної праці, інотинкт осілої людини, що здатна стати

сіллю неєнаній ціліні, яка прийме їх, як своїх. Хочу поклятись перед Вами, Мої Приятелі, хочу що Вас закликати до такої присяги: Ніде, де ми б не були, не втрачаймо звязку з ними, не поростаємо піррям в чужих гніздах, забувши за цих вирваніх з рідних гнізд птахів, що даремнє зриваються до льоту у таборах. Зробім все, що можемо, щоб помогти їм.

Так нам, Боже, поможи!

0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0

КАРДИНАЛ ІННІЦЕР ДО УКРАЇНЦІВ НА ЕМІГРАЦІЇ.

/ УДАЧА! післало Йх Екд. Кард. Інніцерові бажання з нагоди Різдва Христового, після чого одержав та-
кого листа : /

Дорогі Панове !

З опізненям уже, дякую все ще дуже за Ваші гарні бажання і відповідаю такими самими бажаннями щастя для Вас і ваших членів так важко навіщеної української католицької громади. Хай Господь швидко закінчить цей важкий час та дозволить, щоб і Вам знову засяло сонце мира і добробуту! Прикро мені, що тепер можу вробити для Вас так мало. Впевняю Вас, що маю заряди добру волю.

Поздоровіть від мене, прошу, сердечно всіх своїх земляків і передайте їм бажання щастя!

Здоров'я і благословлю

/ підпис і печатка /

Теодор Кардинал Інніцер,

Архієпископ Віденський.

Віденъ, 16. I. 1947.

0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0 _ 0

Руан. Розні як? (предмети, можливості) загальні

К А Н А Д А

Осередки нашої скитальщини в Німеччині, деякі установи, а також і табори, відвідали предотавники заокеанської еміграції, а саме др. Галан, Голова Об'єднаного Українсько-американського Комітету, ф. о. Савчук, адміністратор УАГУ в Канаді.

О. Савчук в довгій розмові насвітлив представникам Ук -
райної Переселенчої Головної Ради декілька питань в спра-
ві переселення, які ми тут послаємо.

В яких розмірах буде допущена ця еміграція - ще не відомо, треба припускати, що навіть кілька - чи кількацадцять тосячна квота буде вимагати довшого часу підготовки й плянового переведення переоелення. Коли ж цибра осягне кілька десятка тосяч, то це тим більше вимагати мешає часу й великих зусиль.

Як Канада, так і інші заокеанські країни не мають наміру брати на себе кошків перевозу. Про це, ясна річ, прийдеться доати міжнародним організаціям, а в п'ершу чергу ITC, окільки вона приступить внедовзі до праці.

Усі, хто вже посідає афідавіт / не виключено навіть, що пізніше вистачатиме навіть лист із запрошенням і запевненням опіки на місці/, можуть оподіватися виедовзі відвідин представників канадійської поліції / одної з найкращої у світі, установи з виокремим моральним авторитетом/, яка перевірятиме документи, встановлюватиме дані про здоров'я, звязки з Канадою і т.п. Ці кандидати, треба сподіватися, вийдуть найскоріше, хоч годі встановити докладний термін. І навіть родини канадійських вояків, що ще підчають війни опинилися в Англії, не можуть до цієї пори виїхати до Канади за браком тоннажу. А звичайні поїздки наших представників з Канади до Європи такі утруднені, що кожний, хто виїздить, підписує заяву, що раніше аніж за 2 роки не гарантується поворот додому./! Звичайно, в поодиноких випадках вдається дістати карту на кора-

бель чи літак і за п'ять місяців, але це вимагає спеціальних заходів.

Отже справа транспорту виглядає дуже невесело. Представники обох великих канадійських залізниць - Канадсько - Тихоокеанської і Національної / ще удержаненої / готові вже до виїзду до Європи, аби вербувати поселенців на нові вільні ділянки землі, що розкидані по цілій Канаді. Як довідуємося, неча більших просторів до заселення, як на 20 - або 30 фарм на одній ділянці, і тому, треба припускати, розселення наситиме розпоршений характер.

Найбільш неприхильне наставлення до якоїбудь еміграції починається в східній Канаді, де компактною масою оселено - 4,5 міліона французів. У середній і західній Канаді є досить сильні осередки українського розселення, при чому за останні роки багато українських фарм почало навіть в чисто англійських осередках. Такі острівці українського хліборобства мають помітну тенденцію до швидкого розвитку і розрозоту.

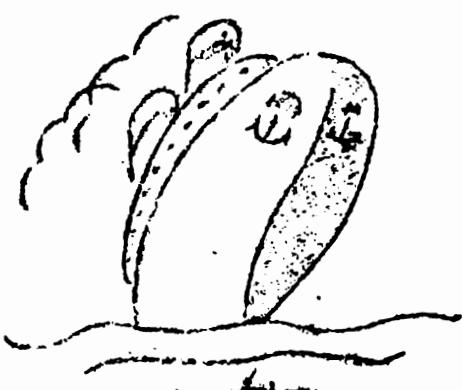
Це явище, цілком позитивне для нашої колонізації, прохи непокоють владу і англійське суспільство, воно, звичайно, з більшою охотовою прияло б єдинокровну еміграцію, але на те великіх виглядів нема.

Великий клопіт приносять Канаді старі еміграції менонітів і духоборів. Ці секти до цієї пори ведуть дуже замкнуте і сповіднє життя, не визнають багатьох краєвих законів / напр. ухиляються від військової служби / і, тому є елементом більш докучливим, аніж побажаним, Звісди ясно, чому Канада з великою резервою ставиться взагалі до кожної чужонаціональної іміграції.

Крім цього відомо, що з 4 000 людей, які належали до польського корпусу Андерса і недавно приїхали до Канади, коло 1000 оказались хворими, інвалідами і нездатними до праці.

В кожнім разі появу представників канадської поліції на наших еміграційних теренах можна буде уважати першою ластівкою переоселенчої акції до Канади. А поки що належить узбротися терпеливістю і чекати зasadничо вирішення нашої сирви в IPO - найвищій інстанції в справі втікачів, яка має розпочати незабаром свою діяльність.

/ " час " з 9/II ц.р./

З Української ПРЕСИ

ЗА УСПОКОВНІЛ ПРИСТАСТЕЙ.

... Привід до написання цього листа дає мені та широка дискусія, яка ведеться на сторінках української преси на тему об'єднання всіх українських сил на єміграції, для спрямування їх в одне русло олужиння великій справі визволення нашого народу. Багато на цю тему говорилося, писалось і пишеться, не одне в цьому напрямі вже пророблено. І коли не одно зроблено не так, що могло б дати задовільну розвязку цієї складної проблеми, все ж доводиться ствердити один позитив: вої ми шукаємо доріг. А коли так, то хочеться вірити, що дороги всього свідомого українства після хвилевих невдач і блукань таки айдуться і зіллються в один широкий і прямий шлях.

... Людина, згідно Божому об'явленню, створена на "образ і подобу Божу". Незалежно від того, на яких світоглядових позиціях будь - хто з нас не отоїв би, вої однозгідно цей погляд на людину приймаємо. І саме моя віра в людину, моє глибоки переконання, що перві добра в ній сильніше за недосконалості, що творчі, конструктивні гони у ній переважають над деотруктивними тенденціями як внутрі так і назовні, кажуть мені у кожному українцеві бачити брата, а не ворога, шукати в ньому чогось шляхотного, а не низького, з його думок виловлювати здорове зерно, а не кукуль. Інакше, коли б обернути цей порядок, довелось би зчевіритись не тільки в людину, але й в усю правду на землі і на небі.

Забираючи слово в питанні об'єднання наших національних сил, я буду вказувати на деякі основні правила, які мусять дійти до свідомості кожного українця. Такою основною правдою про яку я вже згадав - це віра в людину, докладніше: віра в українську людину. Розбудити цю віру, привернути її до свідомості кожнього з нас, встановити її як основу нашого діяння - це значить покласти твердий камінь під будову нашої об'єднаної національної спільноти.

Коли я ставлю, як вимогу нашого внутрішнього життя, - привернути в нас усіх віру в українську людину, то причуваються мені вже тепер голоси дорогих Читачів: як це зробити? Я розумію ці питання. Читачі не тільки хочуть почути основні правила, вони хочуть мати ясну відповідь на те, як ці правила перевести в життя. Відповідь на це питання можна найти, коли слідкувати за думками моєго листа. Та щоб уже тепер не залишатись Вашим боржником, я хочу подати Вам свою думку про те, що треба зробити, щоб відкрити зарикадований шлях до привернення віри в українську людину серед українського громадянства.

... Для встановлення віри в українську людину треба нам рішуче втихомирити розбурхані питання на пограничі нашого українського моря. Читаю всі нашу пресу і всі видання різних груп і різних напрямів, признаюсь, знаходжу всюди багато цінних і глибоких думок, які справді збагачують скарбницю нашого духа. Однак, що мене цікаве, а деколи і болем проїмає це те, що всі ми зрівнані до холодно даємо зовнішні по-політичні огляди, холодно, і скажу чисто, як надто холодно, рефериюмо про сучасне положення на Рідних Землях, ми без пристрастя, без святого гніву і обурення говоримо і пишемо про жерти й боротьбу нашого народу за його волю, а то й фізичне існування. За те коли переглядати дискусійні статті на тему наших внутрішніх відносин, таєде те, що тут вилівається весь гнів, усю лють усю свою пристрасть ...

... Мені здається, Дорогий Пане Редакторе, що й наше українське життя сьогодні розбурхане на своїй пограничній грані зими вітрами, гнівне і пристрасне, як ті розбурхані хили, самі себе відають. Не дивно, що гено тріговою напоганює і тих, що по ньому пливуть, і тих, що йому приглядаються. Але це не повне життя української душі, це лише хильевий, похідний і проминаючий її вигляд.... Треба, щоб море успокоїлось, щоб нурці могли пірнути на дно його, та щоб винести всі скарби української душі до свідомості кожного українця.

Бад Дрібур, в січні 1947 р. о.І.Гриньох

"Українська Трибуна" - в Трибуні Читача

МІЖНАРОДНА ОПІКА ЧАСТЬ 3-А

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВТІКАЧІВ В АНГЛІЇ.

У Великобританії повстал "Комітет Оборони Втікачів" /Refuges Defence Committee/ з місцем перебування в Лондоні London, S.W.1 5 Victoria str./ Його президентом став лорд Галіфекс, а заступником проф. Джайлберт Меррі. До проводу цього Комітету входить ряд чільних особистостей, як інпр. відомий творець плану суспільного забезпечення у Великобританії, лорд Беррідж і інші.

Заданням комітету є охорона інтересів тих утікачів і за проторечіях осіб, які походять з Європи і які не можуть бути репатріовані, або повернуті яких до рідних країн міг би бути утруднений чи становив обезпеку для них самих. Заданням Комітету є також дбати, щоб у практиці були збережені засади шанування прав людини, та щоб людина не була позбавлена основних прав, про які згадує карта Основних прав націй.

Тим то Комітет підтримувати ме зв'язки з представниками емігрантів, щоб мати право виступати від імені, коли б інтереси втікачів, чи запроторечіях осіб були порушені. Комітет буде співпрацювати з усіми організаціями, що постали собі подібні засади, а передусім, з організацією, що буде урядового покликання остаточно розв'язати справу втікачів.

Комітет запобігати ме натискуві на втікачів гертатись на батьківщину, допомагати ме тим, які бажають далі емігрувати та опікуватиметься переселеними, навіть після поселення їх на нові місця. Комітет поставив собі за завдання не розглядати сирег окремих осіб натомість клопотатися спрагами цілих груп утікачів.

/Українська Трибуна ч.II/35/

0 0 0 0 0 0 0

СЕСІЯ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЛЯ ВІТКАЧІВ В ЖЕНЕВІ.

Дня 11 лютого ц.р. почалася в будинку Палати Народів у Женеві перша сесія підготовчої комісії Міжнародної Організації для Втікачів, що має за завдання дати опіку і поміч утікачам та виселенцям і уможливити їм або поворот до краю, або поселення в новій країні. Нова організація буде спадкоємцем УНРРА, яка припинює свою діяльність з кінцем червня пр. 15 держав мусить ратифікувати конотитуцію нової організації для втікачів / у сирр. IPO /, щоб вона стала правосильною. Поки що приступило до неї 11 держав і вони вислали своїх делегатів до Женеви. А саме : Великобританія, Франція, ЗДПА, Канада, Голландія, Норвегія, Дом. Республіка, Гватемала, Гондурас, Ліберія і Філіпіни . З дорадчим голосом приймають участь у нарадах представники Інтергуманітарного Комітету для втікачів, Міжнародного Бюро Праці і УЧРРА .

На порядок дні поставлено справи : внутрішньої організації, передача діяльності УНРРА до IPO, фонди, приєднання нових держав і інше. Нова організація має призначений бюджет на адміністративні видатки 5 міл. доларів, та для виконання своїх завдань 150 міл. дол.

На увагу заслуговує промова сера Герберта Емерсона, представника Інтергувернем-Комітету. Він зазначив, що Домінії приймати муть щораз то більше втікачів, а зокрема Південно-Африканська Унія. Відбуваються наради з Тунінською і Мароканською владами. Аргентина і Парагвай вирішили приняти більше втікачів. Бразилія вислава спеціальну місію до Німеччини і Австрії. Більше число імігрантів готова принять Венесуела, Великою перешкодою для вимандровання є брак кораблів. Інтергувернемальний Комітет, якому приділено на 1947 р. три кораблі, зажадав ще 6 .

Продовження сесії відбудеться 15 квітня цр. Докладне звідомлення у найближчому ч. Вісника.

У звязку з нарадами підготувочої комісії IPO прибув до Женеви 12 цм. директор Центрального Українського Допомогового Бюро в Лондоні, сот. Б.Панчук, який із Женеви вибирається відвідати осередки української єміграції в Австрії. Англо-Саські делегати виявляють зрозуміння для українських домагань. Оборона прав українських утікачів тим більш потрібна, що сама конституція IPO допускає всілякі інтерпретації та може ударем нити поміч українській єміграції з міжнародних фондів.

Інформаційний Листок УДК у Швейцарії
лютий 1947

КАНАДІЙСКА КОМІСІЯ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ ВІТКАЧАМ ДП.

Задлями " Українського Канадійського Комітету ", " Українського Канадійського Допомогового Фонду ", " Українською Асоціацією Українських Ветеранів " - постала " Канадійська Місія Допомоги Українським Віткачам і ДП в Європі ". Місія не пізніше, як до 30 квітня ц.р. має відвідати терени Англії, Шорлії, Данії, Голландії, Бельгії, Франції, Швейцарії, Італії та Французьку, американську і британську окуповані зони Німеччини й Австрії.

Заданим Юважності Місії є: 1. Здійснювати пряму і негайну моральну й матеріальну допомогу українським віткачам і жертвам війни в Західній Європі, як додаток до цієї допомоги яку віткачі вже отримують. 2. Давати поради " Українському Допомоговому фондові " при купівлі і розподілі конкретної допомоги, щоб найкраще використати фонди зібрани " Допомоговим Фондом ". 3. Координувати свою працю з паралельними Допомоговими Місіями, вищаними " Об'єднаним Українським Американським Допомоговим Комітетом " і з Допомоговими Комітетами Бельгії, Франції, Італії та Швейцарії. 4. Допомагати канадійській владі і владам інших країн зацікавленим в еміграції і розселенні цих ДП у виборі найбільш придатних та допомагати в їхньому переїзді.

Місія оподівається і розраховує на підтримку й співпрацю Військової Влади і Командування окупованіх сил.

/ Українська Трибуна, ч.12/96 /

ДЕ ПРО ПРИМУСОВУ РЕПАТРІАЦІЮ.

У вважку з численними запитами та зверненнями ДП до головної Квартири Американських військ у Європі та в зв'язку із вояжними неустійніми чутками в справі репатріації, які появляються серед запроторених осіб, генерал Мек Черні дав у цій справі остаточні висновки. Він заявив, що жоден ДП чи біженець не може бути примусово репатріований на батьківщину проти своєї волі. Винятки з цього становлять воєнні злочинці та особи, що співпрацювали активно з нацистським режимом. Генерал Мек Черні заявив далі, що також і ІРО прийняла цей принцип у основу свого статуту.

ДП БУДУТЬ ВИКОЛІВАНІ.

Світова Організація в справах Відшкодувань і Реконструкції підприємств та практичного вишколу ДП в американській зоні Німеччини з метою приготувати ДП для поселення в нових краях. Сприятливим для проведення цієї акції є те, що держави, які з початку відмовлялися прийняти ДП, завдали бракові робочої сили змінили свій плян.

РАДЯНСЬКІ РЕПАТРІЯЦІЙНІ МІСІЇ.

Репатріяційні місії СССР знаходяться в усіх столицях австрійських країв З-ох окупаційних зон, крім цього здебільша у тих місцевостях, на терені яких є табори УНРРА чи взагалі більші окупчення вивезених і втікачів. В останньому часі радянські репатріяційні місії відвідали табори УНРРА в Зальцбурзі / amer, зона/ і Куфштайні / франц, зона/. В австрійській пресі у Зальцбурзі появилось повідомлення з подroбницями, куди мають зголосуватися ті, що бажають вертатися до краю.

Українські Обласні Комітети чи які небудь інші допоміжні організації / Братотва і тд/ обов'язані помогти кожному, що заявить своє бажання вернутися до рідного краю, в одержанні адреси, куди добровільні репатріянти мають звертатися.

ПОЛЬСЬКА РЕПАТРІЯЦІЙНА МІСІЯ.

В австрійській пресі французької зони появилось таке повідомлення:

" Польська Репатріяційна Місія в Австрії на французьку зону подає до відома, що з днем 24.II.47. вона перенесла свій осідок з Куфштайну до Інобрука. За воїми інформаціями слід звертатися на вул. Карль Шенгерер ч. I,II пов. Бюро чинне щоденно від 9 - 17 год. за винятком субот і неділі. Водночас подається до відома, що найближчий транспорт до Польщі відходить в дні 20.III.47 р.

Зголосення приймають до 15.III.47; після того речення не будуть брати під увагу зголосень.

Підписав: Шеф Польської Репатріяційної Комісії,

др. Генрик Яскульський, майор.